

ผลของการสอนเพศศาสตร์ศึกษา ต่อความรู้ พฤติกรรม และเจตคติด้านเพศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนสตรีสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ

นายวรวิทย์ เลิศเชาวนะ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาเพศศาสตร์ (สหสาขาวิชา)

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2546

ISBN 974-17-5403-5

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE EFFECT OF SEX EDUCATION INSTRUCTION ON SEXUAL KNOWLEDGE BEHAVIOR AND
ATTITUDE OF MATHAYOM SUKSA FOUR STUDENTS SATREESAMUTPRAKARN SCHOOL
SAMUT PRAKARN PROVINCE

Mr.Worawut Lertchaowana

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Master of Science in Human Sexuality (Inter-Department)

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 2003

ISBN 974-17-5403-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ผลของการสอนเพศศาสตร์ศึกษา ต่อความรู้ พฤติกรรม และเจตคติด้านเพศ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสตรีสมุทรปราการ
จังหวัดสมุทรปราการ

โดย

นายวรวิมล เลิศเชาวนะ

สาขาวิชา

เพศศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.สมโภชน์ เขี่ยมสุภาชาติ

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

ศาสตราจารย์ กิตติคุณ นายแพทย์นิกร ดุสิตสิน

นางไพลิน ศรีสุขไช

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร. คุณหญิงสุชาดา กิระนันท์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์นายแพทย์สุรศักดิ์ สุานีพานิชสกุล)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมโภชน์ เขี่ยมสุภาชาติ)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(ศาสตราจารย์ กิตติคุณ นายแพทย์นิกร ดุสิตสิน)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(นางไพลิน ศรีสุขไช)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล ว่องวานิช)

วรวิมล เลิศชาวนะ : ผลของการสอนเพศศาสตร์ศึกษา ต่อความรู้ พฤติกรรม และเจตคติ
ด้านเพศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสตรีสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ
(THE EFFECT OF SEX EDUCATION INSTRUCTION ON SEXUAL KNOWLEDGE
BEHAVIOR AND ATTITUDE OF MATHAYOM SUKSA FOUR STUDENTS
SATREESAMUTPRAKARN SCHOOL SAMUT PRAKARN PROVINCE) อ.ที่ปรึกษา :
รศ.ดร.สมโภชน์ เตี่ยมสุภาษิต, อ.ที่ปรึกษาร่วม : ศ.นพ.นิกร ดุสิตลิน : อาจารย์ ไพลีน ศรีสุขโข.
185 หน้า. ISBN 974-17-5403-5.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการสอนเพศศาสตร์ศึกษา ต่อความรู้ พฤติกรรม
และเจตคติด้านเพศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผู้ร่วมการทดลองเป็นนักเรียนจำนวน 49 คน
จากโรงเรียนสตรีสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มทดลอง 25 คน และ
กลุ่มควบคุม 24 คน กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม ได้รับการสอนด้วยเนื้อหาเพศศาสตร์ศึกษาเดียวกัน ซึ่ง
พัฒนาโดยศูนย์วิจัย และพัฒนาเพศศาสตร์ศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กลุ่มทดลองใช้กระบวนการ
การเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ในขณะที่กลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบบรรยาย

ผลการวิจัยพบว่า

- 1.ก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมมีความรู้ด้านเพศเพิ่มขึ้น อย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในพฤติกรรม และ
เจตคติด้านเพศ
- 2.กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม มีความรู้ พฤติกรรม และเจตคติด้านเพศ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติหลังการทดลอง

ภาควิชา สหสาขาวิชา
สาขาวิชาเพศศาสตร์
ปีการศึกษา 2546

ลายมือชื่อนิสิต..... *Out H^e*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *[Signature]*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... *[Signature], Pri Si*

4589140520 : MAJOR HUMAN SEXUALITY

KEY WORD: SEX EDUCATION / SEXUAL KNOWLEDGE / SEXUAL BEHAVIOR / SEXUAL ATTITUDE / MATHAYOMSUKSA

WORAVUT LERTCHAOWANA : THE EFFECT OF SEX EDUCATION INSTRUCTION ON SEXUAL KNOWLEDGE BEHAVIOR AND ATTITUDE OF MATHAYOM SUKSA FOUR STUDENTS SATREESAMUTPRAKARN SCHOOL SAMUT PRAKARN PROVINCE. THESIS ADVISOR : ASSOC.PROF.SOMPOCH IAMSUPASIT Ph.D., THESIS COADVISOR : PROF.NIKORN DUSITSIN M.D, MRS. PAILIN SRISOOKHO., 185pp. ISBN 974-17-5403-5.

The purpose of this research was to study the effect of sex education on sexual knowledge, behavior, and attitude of Mathayomsuksa 4 students. The participants were 49 students from Satreesamutprakarn School, Samutprakarn province. All of them were divided into two groups; the experimental group (25 students) and the control group (24 students). Sex education content for Mathayomsuksa level that was developed by Center for Research and Development of Sexuality, Chulalongkorn University, was used to teach both groups. Child-center technique was used to teach the experimental group, while lecturing technique was used to teach the control group.

The results showed that:

- 1) There was statistical significance difference between pretest and posttest on sexual knowledge at .05 level but there were no statistical significance difference between pretest and posttest on sexual behavior and attitude of the experimental group.
- 2) There were no statistical significance difference between the experimental group and the control group on their sexual knowledge, behavior, and attitude after the treatment.

Department Inter-Department Program
Field of study Human Sexuality
Academic year 2003

Student's signature..... *Wit Lertchaowana*

Advisor's signature..... *Somdech Iamsupasit*

Co-advisor's signature..... *Nikorn Dusitsin, Pailin Srisookho*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาและให้การช่วยเหลือ เป็นอย่างยิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ สละเวลาให้ข้อคิด คำแนะนำ แก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่ และให้กำลังใจ ทั้งเป็นผู้ช่วยกระตุ้นให้ศักยภาพของนิสิตคนหนึ่ง ได้แสดงออกมาเป็นวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัย รู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่อาจารย์มอบให้ตลอดระยะเวลาดังกล่าวเป็นอย่างยิ่งจึงขอ กราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณศาสตราจารย์ กิตติคุณ นายแพทย์นิกร ดุสิตสิน อาจารย์ ไพลิน ศรีสุขโข อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ผู้เสียสละเวลาช่วยเหลือในการสร้างเนื้อหาหลัก สูตรการสอนวิชาแพศศาสตร์ศึกษาที่ใช้ในการวิจัย ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณศาสตราจารย์สุรศักดิ์ ฐานีพานิชสกุล ที่กรุณาให้เกียรติเป็น ประธานสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล ว่องวาณิช คณะกรรมการสอบวิทยา นิพนธ์ที่กรุณาให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะต่างๆ ทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และ ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ และเจ้าหน้าที่สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์ทุกท่าน ที่ได้ ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และประสบการณ์การเรียนรู้ตลอดระยะเวลาการศึกษา ในคณะ สหสาขาวิชาแพศศาสตร์

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีสมุทรปราการ และอาจารย์ อัญชลา อภิมงษ์สกุล ผู้เื้ออำนวยการช่วยเหลือ และให้ความสะดวกในการทำวิทยานิพนธ์ใน โรงเรียนเป็นอย่างดี ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์ กลุ่ม งานการพยาบาลที่ส่งเสริม และสนับสนุนให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสลาศึกษาต่อ และขอขอบพระคุณ ทันตแพทย์วรชน ยุกตานนท์ ผู้ช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติจนทำให้ผู้วิจัยประสบผลสำเร็จ ในการทำวิทยานิพนธ์ ขอขอบคุณผองเพื่อนสหสาขาวิชาแพศศาสตร์ที่พากเพียรมาด้วยกัน

ท้ายที่สุด ผู้วิจัยขอกราบระลึกถึงพระคุณบิดา มารดาที่เป็นที่รักยิ่ง ซึ่งเป็นผู้ให้ สติปัญญา สั่งสอนให้ผู้วิจัยฝึกฝนในการศึกษา ขยันหมั่นเพียร เป็นตัวอย่างของความมานะอดทน ตลอดจนความห่วงใยคอยให้กำลังใจเสมอมา อีกทั้งพี่น้องที่รักทุกคนของผู้วิจัยด้วย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง	ณ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์งานวิจัย.....	4
ขอบเขตงานวิจัย.....	4
คำจำกัดความ.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวคิดการสอนเพศศาสตร์ศึกษา.....	7
แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้.....	21
แนวคิดการจัดระบบการเรียนรู้.....	26
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	35
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	40
ประชากรและการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	40
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	40
วิธีดำเนินการวิจัย.....	43
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
ข้อจำกัดงานวิจัย.....	44

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	56
สรุปผลการวิจัย.....	58
อภิปรายผลการวิจัย.....	59
ข้อเสนอแนะ.....	65
รายการอ้างอิง	66
ภาคผนวก	73
ภาคผนวก ก ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย	74
ภาคผนวก ข ตัวอย่างหลักสูตรเพศศาสตร์ศึกษา	88
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	185

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่

1	จำนวน และร้อยละของนักเรียนจำแนกตามคุณลักษณะทางประชากร เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม.....	46
2	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความรู้ด้านเพศ เปรียบเทียบ ก่อนการทดลองของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม และเปรียบเทียบหลังการ ทดลองของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม.....	50
3	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความรู้ด้านเพศ เปรียบเทียบ ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	50
4	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมด้านเพศ เปรียบเทียบ ก่อนการทดลองของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม และเปรียบเทียบหลังการ ทดลองของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม.....	51
5	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมด้านเพศ เปรียบเทียบ ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	51
6	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมด้านเพศทางบวก หลังการทดลองเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม.....	52
7	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมด้านเพศทางลบ หลังการทดลองเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม.....	53
8	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับเจตคติด้านเพศ เปรียบเทียบ ก่อนการทดลองของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม และเปรียบเทียบหลังการ ทดลองของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม.....	54
9	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับเจตคติด้านเพศ เปรียบเทียบ ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	55